

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นตารางประกอบการอธิบาย เป็นลำดับ รวม 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทัศนคติและปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 340 คน นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วน
บุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวนและร้อยละ แสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดของโรงพยาบาล
แผนกที่ปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และการ
ได้รับการฝึกอบรม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สังกัดของโรงพยาบาล		
โรงพยาบาลราชวิถี	44	12.9
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	39	11.5
โรงพยาบาลตำรวจ	77	22.6
โรงพยาบาลรามารินทร์	84	24.7
วชิรพยาบาล	96	28.2
แผนกที่ปฏิบัติงาน		
สูติ-นรีเวชกรรม	69	20.3
ศัลยกรรม	144	42.4
อายุรกรรม	74	21.8
กุมารเวชกรรม	53	15.6
วุฒิการศึกษา		
อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร	5	1.5
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	329	96.8
ปริญญาโท	6	1.8
อายุ		
20-25 ปี	88	25.9
26-30 ปี	96	28.2
31-35 ปี	80	23.5
36-40 ปี	45	13.2
มากกว่า 40 ปี	31	9.1

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดของโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และการได้รับการฝึกอบรม (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	139	40.9
6-10 ปี	85	25.0
มากกว่า 10 ปี	116	34.1
การได้รับการฝึกอบรม		
เคย	93	27.4
ไม่เคย	247	72.6

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานใน วชิรพยาบาล ร้อยละ 28.2 โรงพยาบาลรามารินทร์ ร้อยละ 24.7 โรงพยาบาลตำรวจ ร้อยละ 22.6 โรงพยาบาลราชวิถี ร้อยละ 12.9 และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ร้อยละ 11.5 พยาบาลประจำการส่วนใหญ่ประจำอยู่ในแผนกศัลยกรรม คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ อายุรกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม คิดเป็นร้อยละ 21.8 20.3 และ 15.6 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.8 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 1.8 และอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ร้อยละ 1.5 โดยที่มีอายุ 26-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมาคือ 20-25 ปี 31-35 ปี 35-40 ปี และมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.9 23.5 13.2 และ 9.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 และ 25.0 ตามลำดับ และเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 27.4 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 72.6

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยสนับสนุน ความรู้
ทัศนคติและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อใน
โรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ความรู้
ทัศนคติและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลทั้ง
โดยรวม จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ นำเสนอข้อมูลดังกล่าวด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ แสดงในตาราง 5-11 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทัศนคติ
และการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อใน
โรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการโดยรวม

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ปัจจัยสนับสนุน	3.55	0.59	สูง
ความรู้	12.91	2.55	ปานกลาง
ทัศนคติ	4.19	0.31	ดี
การปฏิบัติการพยาบาลฯ	4.11	0.36	สูง

จากตาราง 5 พบว่า พยาบาลประจำการได้รับปัจจัยสนับสนุน ในระดับสูง มี
ความรู้ในระดับปานกลาง มีทัศนคติอยู่ในระดับดี และมีการปฏิบัติการพยาบาลฯ อยู่ใน
ระดับสูง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุนด้านการป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่พยาบาลประจำการได้รับ จำแนกเป็น รายด้าน

ปัจจัยสนับสนุน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การมีอุปกรณ์สนับสนุนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	3.81	0.66	สูง
สภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอผู้ป่วย	3.53	0.84	สูง
การมีคู่มือในการปฏิบัติงาน	3.40	0.87	ปานกลาง
การมีคณะกรรมการและนโยบาย	3.21	0.93	ปานกลาง
การจัดฝึกอบรมให้ความรู้	2.89	0.86	ปานกลาง
รวม	3.55	0.59	สูง

จากตาราง 6 พบว่า พยาบาลประจำการได้รับปัจจัยสนับสนุนด้านการมีอุปกรณ์สนับสนุนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอผู้ป่วยในระดับสูง ส่วนด้านการมีคู่มือในการปฏิบัติงาน การมีคณะกรรมการและนโยบาย การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุนด้านการป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่พยาบาลประจำการได้รับ จำแนกเป็น รายข้อ

ปัจจัยสนับสนุน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
มีธงขะสีแดงสำหรับขยะติดเชื้อให้ใช้อย่างเพียงพอ	4.21	0.72	สูง
มีถุงมือที่ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ การ เจาะเลือด การให้สารน้ำผู้ป่วย ฯลฯ อย่างเพียงพอ	4.10	0.81	สูง
มีชุดเครื่องมือปราศจากเชื้อ ได้แก่ ชุดสวนบัสสาวะ ชุดทำแผล ฯลฯ จากหน่วยจ่ายกลางหมุนเวียนใช้อย่าง เพียงพอ	4.07	0.80	สูง
มีน้ำยาฆ่าเชื้อต่าง ๆ สำหรับใช้ในการทำลายเชื้อและ การทำให้ปราศจากเชื้ออย่างเพียงพอ	4.01	0.77	สูง
มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการล้างมือ ได้แก่ อ่างล้างมือ สบู่หรือ สบู่เหลวฆ่าเชื้อ ผ้าเช็ดมือ อย่างเพียงพอ	3.92	0.84	สูง
มีภาชนะลักษณะเป็นกล่องโลหะหรือพลาสติกแข็ง สำหรับทิ้งของมีคมให้ใช้อย่างเพียงพอ	3.68	1.03	สูง
ในหน่วยงานของท่านมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.62	0.88	สูง
มีผ้าปิดปากปิดจมูกให้ใช้อย่างเพียงพอ	3.61	0.99	สูง
มีผ้าแยกรองใต้ส่วนที่ต้องการทำแผลที่มีหนองหรือสิ่ง คัดหลั่งออกมามากให้ใช้อย่างเพียงพอ	3.56	1.01	สูง
มีมาตรฐานการพยาบาลหรือมีคู่มือในการปฏิบัติการ พยาบาล ได้แก่ การสวนบัสสาวะ การทำแผล ฯลฯ	3.55	1.02	สูง
มีนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อ ในโรงพยาบาลอย่างชัดเจน ได้แก่ การแจ้งเป็น ลายลักษณ์อักษร การแจ้งในการประชุมแต่ละ หน่วยงาน ให้ทราบโดยทั่วกัน	3.49	0.97	ปานกลาง
ในหน่วยงานของท่านมีลักษณะดับแคบแออัด	3.44	1.03	ปานกลาง
มีคณะกรรมการ/คณะทำงานป้องกันและควบคุมโรค ติดเชื้อในโรงพยาบาล	3.38	1.15	ปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุนด้านการป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่พยาบาลประจำการได้รับ จำแนกเป็น รายข้อ (ต่อ)

ปัจจัยสนับสนุน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
มีคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	3.26	0.92	ปานกลาง
มีสื่อคลุมกันเบื่อนให้ใช้อย่างเพียงพอ	3.11	1.13	ปานกลาง
มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นระยะ ๆ	3.01	1.03	ปานกลาง
มีพยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อให้คำปรึกษาด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	2.94	1.13	ปานกลาง
มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	2.89	0.86	ปานกลาง
รวม	3.55	0.59	สูง

จากตาราง 7 พบว่า พยาบาลประจำการได้รับปัจจัยสนับสนุนเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีถุงขยะสีแดงสำหรับขยะติดเชื้อให้ใช้อย่างเพียงพอ และรองลงมาคือ มีถุงมือที่ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ การเจาะเลือด การให้สารน้ำผู้ป่วย ฯลฯ อย่างเพียงพอ มีชุดเครื่องมือปราศจากเชื้อ ได้แก่ ชุดสวนปัสสาวะ ชุดทำแผล ฯลฯ จากหน่วยจ่ายกลางหมุนเวียนใช้อย่างเพียงพอ ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายด้าน

ทัศนคติ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือด	4.60	0.67	ดี
การให้ความสำคัญต่องานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	4.50	0.34	ดี
การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ	4.41	0.55	ดี
การล้างมือ	4.40	0.54	ดี
การป้องกันการติดเชื้อของแผลผ่าตัดและการทำแผล	4.34	0.69	ดี
การป้องกันการติดเชื้อทางระบบหายใจ	4.30	0.69	ดี
การจัดการเกี่ยวกับขยะ	4.05	0.65	ดี
การแยกผู้ป่วยและการระมัดระวังไม่ให้เชื้อแพร่กระจาย	3.99	0.85	ดี
การป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	3.85	0.94	ดี
การจัดหอผู้ป่วยและการทำความสะอาดหอผู้ป่วย	3.65	0.73	ดี
การใช้อุปกรณ์ป้องกัน	3.51	0.63	ดี
การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	3.46	1.15	ปานกลาง
รวม	4.19	0.31	ดี

จากตาราง 8 พบว่า พยาบาลประจำการ มีทัศนคติเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือด และรองลงมาคือ การให้ความสำคัญต่องานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ การล้างมือ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ

ทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ	4.88	0.33	ดี
บุคลากรระดับบริหารโรงพยาบาล ควรให้ความสำคัญกับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลไม่น้อยกว่างานด้านอื่น	4.77	0.46	ดี
บุคลากรทุกระดับของโรงพยาบาลควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	4.76	0.43	ดี
มีความจำเป็นต้องล้างมือทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติ การพยาบาลกับผู้ป่วยทุกรายและทุกครั้ง	4.66	0.55	ดี
มีความจำเป็นต้องเคร่งครัดต่อหลักการปลอดเชื้อทุกขั้นตอนในการให้สารน้ำทางหลอดเลือด	4.60	0.67	ดี
การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลจะช่วยให้การปฏิบัติการพยาบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.59	0.52	ดี
มีความจำเป็นต้องแช่เครื่องมือในน้ำยาฆ่าเชื้อให้ถูกต้องในระยะเวลาที่กำหนดตามชนิดของน้ำยา	4.56	0.55	ดี
มีความจำเป็นต้องแช่เครื่องมือในน้ำยาฆ่าเชื้อที่มีอัตราส่วนที่ถูกต้องตามชนิดของน้ำยา	4.54	0.60	ดี
ถ้าผู้ป่วยมีแผลหลายแห่ง ไม่จำเป็นต้องทำแผลสะอาดก่อนแผลติดเชื้อ เนื่องจากต้องพิจารณาจากความสะอาดต่อการปฏิบัติงานร่วมด้วย	4.52	0.78	ดี
การปฏิบัติตามหลักการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลสามารถกระทำให้เป็นงานปกติในชีวิตประจำวันได้	4.39	0.53	ดี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ในกรณีที่มีถุงขยะติดเชื้อไม่เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องแยกขยะติดเชื้อออกจากขยะไม่ติดเชื้อ	4.38	0.88	ดี
การดูแลหมะเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่จะทำให้เกิดการติดเชื้อ ดังนั้นผู้ปฏิบัติต้องได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี	4.30	0.69	ดี
มีความจำเป็นต้องมีพยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อในการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	4.30	0.74	ดี
การใส่อุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ ผ้าปิดปากปิดจมูก ทำให้ยุ่งยากและปฏิบัติงานไม่สะดวก	4.24	0.83	ดี
ไม่มีความจำเป็นต้องล้างมือทั้งก่อนและหลังการสวมถุงมือเพื่อทำแผลทุกครั้ง เนื่องจากต้องสวมถุงมืออยู่แล้ว	4.15	0.90	ดี
การล้างมือเป็นวิธีการลดการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าวิธีอื่น	4.14	0.78	ดี
มีความจำเป็นต้องตรวจสอบการทำให้ปราศจากเชื้อของชุดเครื่องมือปราศจากเชื้อก่อนใช้ทุกครั้ง	4.12	0.93	ดี
การทำความสะอาดหอผู้ป่วยควรทำบริเวณที่ทำได้สะดวกก่อนบริเวณที่สะอาด	4.07	0.93	ดี
แม้ว่าสภาพภายในหอผู้ป่วยจะคับแคบ มีความจำเป็นต้องมีการแยกผู้ป่วยที่ติดเชื้อ	3.99	0.85	ดี
การสวมปลาสวาระแบบคาสายสวมปลาสวาระไว้ จะทำให้พยาบาลปฏิบัติงานได้สะดวก	3.85	0.94	ดี
การปฏิบัติตามหลักการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ทำให้สูญเสียงบประมาณเกินความจำเป็น	3.84	0.84	ดี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ทัศนคติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
พยาบาลมีหน้าที่พิเศษคนงานในการจัดการเกี่ยวกับ ขยะในโรงพยาบาล	3.71	0.91	ดี
การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ได้แก่ การสังเกตอาการและอาการแสดง การบันทึก ข้อมูล การรายงานที่แสดงถึงการติดเชื้อในโรงพยาบาล ของผู้ป่วย เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ท่าน	3.46	1.15	ปานกลาง
การถูพื้นในหอผู้ป่วยประจำวัน ควรถูพื้นด้วยน้ำผสม น้ำยาซักฟอกในรอบแรก และถูพื้นอีกครั้งด้วยน้ำ ธรรมดาจนสะอาด	3.23	1.18	ปานกลาง
มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนเสื้อคลุมกันเปื้อนหลังการ ปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยทุกราย	2.77	1.02	ปานกลาง
รวม	4.19	0.31	ดี

จากตาราง 9 พบว่า พยาบาลประจำการมีทัศนคติเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ซึ่งข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล เป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ และรองลงมาคือ บุคลากรระดับบริหารควรให้ความสำคัญกับงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลไม่น้อยกว่างานด้านอื่น บุคลากรทุกระดับของโรงพยาบาลควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนเสื้อคลุมกันเปื้อนหลังการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยทุกราย จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายด้าน

การปฏิบัติการพยาบาลฯ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การจัดการเกี่ยวกับขยะ	4.70	0.47	สูง
การป้องกันการติดเชื้อของแผลผ่าตัดและการ ทำแผล	4.41	0.50	สูง
การป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	4.32	0.57	สูง
การป้องกันการติดเชื้อทางระบบหายใจ	4.31	0.78	สูง
การใช้ถุงมือ	4.17	0.62	สูง
การล้างมือ	4.12	0.48	สูง
การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล	4.11	0.59	สูง
การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ	4.10	0.80	สูง
การป้องกันการติดเชื้อจากการให้สารน้ำทาง หลอดเลือด	4.10	0.65	สูง
การแยกผู้ป่วยและการระมัดระวังไม่ให้เชื้อแพร่ กระจาย	4.04	0.84	สูง
การใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก	3.83	1.00	สูง
การจัดหอผู้ป่วยและการทำความสะอาดหอผู้ป่วย	3.39	0.68	ปานกลาง
การใช้เสื้อคลุม	3.21	1.23	ปานกลาง
รวม	4.11	0.36	สูง

จากตาราง 10 พบว่า พยาบาลประจำการปฏิบัติการพยาบาลฯ เป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการเกี่ยวกับขยะ และรองลงมาคือ การป้องกันการติดเชื้อของแผลผ่าตัดและการทำแผล การป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การใช้เสื้อคลุม จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้าน การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ

การปฏิบัติการพยาบาลฯ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ท่านทิ้งเข็มและของมีคมในกล่องภาชนะโลหะหรือ พลาสติกแข็งทุกครั้ง	4.80	0.49	สูง
ท่านดูแลให้ถุงปัสสาวะอยู่ต่ำกว่ากระเพาะปัสสาวะ ของผู้ป่วยเสมอ	4.74	0.51	สูง
ท่านทำแผลที่สะอาดก่อนทำแผลติดเชื้อ	4.71	0.54	สูง
ท่านตรวจขวดหรือถุงบรรจุสารน้ำ ชุดสายให้สารน้ำ ทางหลอดเลือด ว่าอยู่ในสภาพดี ได้แก่ การไม่มีรอย ร้าว รอยรั่ว สารน้ำไม่ขุ่น ไม่มีตะกอน ถุงบรรจุชุดให้ สารน้ำไม่ฉีกขาด ขึ้นสวนสายให้สารน้ำไม่ชำรุด ผ่าครอบต่าง ๆ ไม่หลุด ก่อนใช้ทุกครั้ง	4.61	0.59	สูง
ท่านแยกขยะติดเชื้อออกจากขยะไม่ติดเชื้อที่หอผู้ป่วย	4.60	0.59	สูง
ท่านล้างมือหลังการปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง	4.55	0.55	สูง
ท่านตรวจสอบการทำให้ปราศจากเชื้อของชุดเครื่องมือ เช่น ชุดสวนปัสสาวะ ชุดทำแผล ฯลฯ ก่อนใช้ทุกครั้ง โดยดูจากการเกิดแถบสีบนเทป วันหมดอายุการใช้งาน และผ้าห่อชุดเครื่องมือว่ามีการขาดหรือขึ้น	4.55	0.64	สูง
ท่านล้างมือหลังถอดถุงมือทุกครั้ง	4.54	0.59	สูง
ท่านเช็ดมือด้วยผ้าเช็ดมือที่สะอาดและแห้งภายหลัง การล้างมือทุกครั้ง	4.50	0.60	สูง
ท่านสังเกตอาการและอาการแสดงของผู้ป่วยที่แสดงถึง การติดเชื้อในโรงพยาบาล เช่น มีไข้ แผลมีหนอง	4.47	0.61	สูง
อุปกรณ์ที่เหลือใช้ในชุดทำแผล ได้แก่ สำลีและผ้าปิดแผล ของผู้ป่วยรายหนึ่ง ท่านต้องการประหยัดจึงเก็บ ไว้ใช้กับผู้ป่วยรายอื่นต่อไป	4.47	0.95	สูง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้าน การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายชื่อ (ต่อ)

การปฏิบัติการพยาบาลฯ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ท่านสวมถุงมือทุกครั้งที่มีโอกาสสัมผัสกับเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วย	4.46	0.65	สูง
ท่านไม่นำสายดูดเสมหะที่ใช้ดูดน้ำลายในปากแล้วกลับไปมาดูดเสมหะในท่อหายใจอีก	4.35	1.27	สูง
หากสภาพภายในหอผู้ป่วยคับแคบ ไม่สามารถแยกผู้ป่วยติดเชื้อไว้ในห้องแยกได้ ท่านได้จัดผู้ป่วยติดเชื้อแยกไว้ในมุมใดมุมหนึ่งของหอผู้ป่วย	4.33	0.80	สูง
ท่านล้างมือก่อนการปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง	4.32	0.69	สูง
ท่านทำความสะอาดบริเวณที่จะให้สารน้ำทางหลอดเลือดด้วยแอลกอฮอล์ 70 % หรือทิงเจอร์ไอโอดีน 1-2 % ทิ้งไว้ไม่น้อยกว่า 30 วินาที	4.31	0.85	สูง
ในการเตรียมผิวหนังเพื่อการผ่าตัด ท่านโกนขนในบริเวณที่จะผ่าตัดล่วงหน้า ทิ้งไว้ให้นานมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้	4.30	0.99	สูง
ท่านดูดเสมหะให้ผู้ป่วยเมื่อมีข้อบ่งชี้ เช่น เมื่อได้ยินเสียงมีเสมหะหรือเมื่อผู้ป่วยขอร้องให้ดูดเสมหะ	4.26	0.78	สูง
ในการสวนปัสสาวะ ท่านเปลี่ยนถุงมือปลอดเชื้อคู่ใหม่หลังจากใช้ถุงมือปลอดเชื้อคู่เดิมทำความสะอาดรอบ ๆ รูเปิดของท่อใส่ส้ววะแล้ว	4.26	1.16	สูง
ท่านเปลี่ยนถุงมือทุกครั้งในการให้การพยาบาลกับผู้ป่วยรายใหม่	4.21	0.93	สูง
เมื่อแผลมีหนองหรือสิ่งคัดหลั่งออกมามาก ท่านใช้ผ้ายางรองใต้ส่วนที่ต้องการทำแผล	4.16	0.91	สูง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้าน การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติการพยาบาลฯ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ท่านบันทึกข้อมูลของผู้ป่วย เช่น อาการ และอาการแสดง ที่แสดงถึงการติดเชื้อในโรงพยาบาลในแบบบันทึกทางการพยาบาล (Nurse's note) คาร์เด็กซ์ (Kardex) หรือแบบบันทึกการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ตั้งแต่แรกเริ่มถึงการจำหน่ายผู้ป่วย	4.14	0.85	สูง
เมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการหรืออาการแสดงที่แสดงถึงการติดเชื้อในโรงพยาบาล ท่านรายงานหัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อหรือแพทย์ทันที	4.11	0.86	สูง
ท่านล้างมือด้วยสบู่ก่อนหรือสบู่เหลว เมื่อมือเปื้อนตามปกติ นานอย่างน้อย 10 วินาที	4.08	0.84	สูง
ในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ท่านทำความสะอาดรอบ ๆ รูเปิดของท่อปัสสาวะอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง	3.95	1.03	สูง
ท่านแนะนำวิธีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแก่ผู้ป่วย และ/หรือญาติ	3.93	0.76	สูง
ท่านแนะนำวิธีการปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วย และ/หรือญาติทันทีภายหลังทราบผลการวินิจฉัยว่าผู้ป่วยเกิดการติดเชื้อขึ้น	3.88	0.89	สูง
ท่านเปลี่ยนถุงมือทุกครั้งในการให้การพยาบาลผู้ป่วย เมื่อเปลี่ยนกิจกรรมการพยาบาลใหม่	3.84	1.04	สูง
ท่านใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก ทุกครั้งที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่คาดว่าจะมีการกระเด็นของเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วย	3.83	1.00	สูง
ท่านแยกผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่มีการแพร่กระจายของเชื้อโรคทางอากาศไว้ในห้องแยก	3.75	1.28	สูง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้าน การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

การปฏิบัติการพยาบาลฯ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ท่านล้างมือมือเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วยด้วยน้ำและผงซักฟอกก่อนนำไปแช่ด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ	3.66	1.37	สูง
ท่านทำความสะอาดเครื่องใช้ของผู้ป่วย เช่น เตียง โต๊ะข้างเตียง หมอน เบาะที่หุ้มพลาสติกด้วยน้ำ และผงซักฟอก	3.61	1.31	สูง
ท่านล้างมือด้วยสบู่ผสมสารฆ่าเชื้อโรคหลังการสัมผัสผู้ติดเชื้ออย่างน้อย 30 วินาที	3.46	1.04	ปานกลาง
เมื่อมีเลือดหรือสารคัดหลั่งหกที่พื้น ท่านปฏิบัติหรือดูแลให้คนงานปฏิบัติโดย สวมถุงมืออย่างหนา เช็ดสิ่งเปื้อนออกด้วยกระดาษและราดบริเวณที่เป็น โดยรอบจากข้างนอกสู่ข้างในด้วย 2 % ไโซโซล	3.42	1.15	ปานกลาง
ท่านเปลี่ยนสารน้ำที่ให้ทางหลอดเลือดทุก 24 ชั่วโมง	3.37	1.33	ปานกลาง
ท่านล้างมือก่อนสวมถุงมือทุกครั้ง	3.35	1.04	ปานกลาง
ท่านใช้เสื้อคลุมทุกครั้งที่ทำให้การพยาบาลผู้ป่วยที่คาดว่า จะมีการกระเด็นของเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วย	3.21	1.23	ปานกลาง
ท่านตกแต่งหอผู้ป่วยให้สวยงามด้วยรูปภาพหรือดอกไม้อยู่เสมอ	3.14	1.08	ปานกลาง
รวม	4.11	0.36	สูง

จากตาราง 11 พบว่า พยาบาลประจำการปฏิบัติการพยาบาลฯ เป็นรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านทิ้งเข็มและของมีคมในกล่องภาชนะโลหะ หรือพลาสติกแข็งทุกครั้ง และรองลงมาคือ ท่านดูแลให้ถุงบัสสาวะอยู่ต่ำกว่ากระเพาะบัสสาวะของผู้ป่วยเสมอ ท่านทำแผลที่สะอาดก่อนแผลติดเชื้อ ส่วนข้อความที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านตกแต่งหอผู้ป่วยให้สวยงามด้วยรูปภาพหรือดอกไม้อยู่เสมอ จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์และการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย แล้วทดสอบด้วยไคสแควร์ แสดงในตาราง 12-13 ดังนี้

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การปฏิบัติงานและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	การปฏิบัติการพยาบาลฯ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง	X ²	C	p
1 - 5 ปี		7 (2.0 %)	132 (38.9 %)	0.26	0.03	0.88
5 - 10 ปี		5 (1.5 %)	80 (23.5 %)			
มากกว่า 10 ปี		5 (1.5 %)	111 (32.6 %)			
	รวม	17 (5.0 %)	323 (95.0 %)			

จากตาราง 12 การปฏิบัติการพยาบาลฯ ตามการรายงานของพยาบาลประจำการ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้รายงานมา 2 ระดับ คือ ปานกลางและสูง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การปฏิบัติงานและการปฏิบัติการพยาบาลฯ พบว่าประสบการณ์การปฏิบัติงานกับการปฏิบัติการพยาบาลฯ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

	การปฏิบัติการพยาบาลฯ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง	X^2	C	p
การได้รับการฝึกอบรม						
เคย		2 (0.6 %)	91 (26.8 %)	2.19	0.08	0.14
ไม่เคย		15 (4.4 %)	232 (68.2 %)			

จากตาราง 13 การปฏิบัติการพยาบาลฯ ตามการรายงานของพยาบาลประจำการ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้รายงานมา 2 ระดับ คือ ปานกลางและสูง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมและการปฏิบัติการพยาบาลฯ พบว่า การได้รับการฝึกอบรมกับการปฏิบัติการพยาบาลฯ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ การพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แสดงในตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ การพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
	การปฏิบัติ การพยาบาลฯ
ปัจจัยสนับสนุน	0.3300*
ความรู้	0.1025*
ทักษะ	0.5380*

* $p = < .05$

จากตาราง 14 พบว่า ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ และทักษะ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับการปฏิบัติ การพยาบาลฯ ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ทักษะมีความสัมพันธ์ กับ การปฏิบัติ การพยาบาลฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยสนับสนุนและความรู้ ตามลำดับ